Nro. 217.

# DZIENNIK

## *Patryotycznych Polityków w Lwowie.*

Dnia 22go Września 1796.

## *Gazety.*

### NIEMCY.

#### *Rapporta woienne.*

Arcy-Xiąże Karol donosi pod 8. t. m. z *Aschaffenburg*, że zwycięstwo dnia 3. odniesione przy *Würtzburg*, odpowiedziało zupełnie iego nadziei. Nieprzyiaciel cofnął się po tey bitwie ku *Schweinfurt i Hammelburg*, a dnia 5. dowiedziano się, że i ostatnie te mieysce opuścił, zostawiwszy przeszło 160. armat powiększey części zabranych z Rzeszy i *Freu-*

*denberg.* Retyrada iego zmierza ku *Fuldzie.* Dnia 6. z południa przednia ſtraż pod Feld: *Kray* ſtaneła przy *Aſchaffenburg*, i znalazła tam 3. bataliony Francuſkie, które broniły cieśnin od *Speſart*; Feld: *Kray* nie zważaiąc na żywy ich ogień, ſpędził ie za przypuſzczonym attakiem za *Men*; kawalerya iego ubiła wiele nieprzyiaciół i poimała do 600. w niewolą. Dnia 7. Arcy-Xiążę Karol z główną armią ſtanął w *Aſchaffenburg*, przednia ſtraż pomkneła ſię do *Dillingen*, a lekka kawalerya do *Gellenhauſen.* — Przy odeyściu tego Rapportu Arcy-Xiążę odebrał właśnie wiadomość, że nieprzyiaciel rano dnia 8. opuścił *Frankfurt*, i że część kawaleryi Jenerała *Kray* weſzła do tego miaſta.

Feld: Hr. *Latour* donoſi pod 10. t. m. z pod *Landshut*, że dnia 3. kazał iuż był Feld: Fröchlich wyciągnąć z cieśnin Tyrolſkich ku rzece *Lech.* Ten roſkaz zoſtał uſkuteczniony, i Maior *Morbet* zbliżył ſię dnia 11. do *Turrach*, gdzie po tęgiey bitwie wziąwſzy tył nieprzyiacielowi, ſpędził go po utracie 300. ubitych i wiele poimanych. Maior *Wolsſkehl* pomknął ſię także aż do *Dachau* w tył nie-

nieprzyiaciołom, zabrał im 40. wozów z amunicyą, 1. armatę, i do 318. ieńców. Dla wsparcia tego harcu część korpusu *Kondego* pod Jenerałem Viomenille przeszedłszy *Iserę*, pomknęła się także ku flankowi nieprzyiacioł. Feld: *Fröchlich* miał dnia 11. i 12. wyciągnąć z wąwozów gór zbywaiące swe siły, i pomknąć się ku nieprzyiaciołom. Hr. *Latour* donosi ieszcze, że stanowisko ostatnim razem wypasowane pod *Pfaffenhausen*, dla tego zamienił na inne pod *Landshut*, że nieprzyiaciel dnia iuż 7. z Korpusem od 10,000. opierał się o *Mosburg*, i spędził tam batalion Cesarski z 4. szwadronami pod Półkownikiem *la Motte*; potym przebrawszy się za *Iserę*, zagrażał od *Vils - Biburg i Geisenhausen* wzięciem tyłu i flanku Hr. *Latour*. Dla uskutecznienia tego planu chciał dnia 9. przełamać kordon między *Aicha i Thall*; ale Feldmarszałek wcześnie ieszcze nadesłał tam posiłki, za których pomocą nieprzyiaciel spędzony, cofnął się powiększey części znowu za *Iserę*. Tegoż dnia, i o tém właśnie czasie Francuzi uderzyli ieszcze na Feld: X *Fürstenberg* przy *München*, chcąc opanować most tamteyszy; ale ten

za-

zamyśl męstwem woyſk Ceſarſkich uda, remniony został. Tym więc ſpoſobem attak ze wſzyſtkich ſtron przypuſzczony od nieprzyiacioł, mimo przewyżſzaiącey ſiły, ſpełz na niczym, a przy *Freyſingen i Mosburg* Ceſarſcy przepędzili tych oſtatnich zupełnie za *Jſerg*. Przy odeyściu rapportu tego, przednie ſtraży Feld: *Latour* ſtały iuż za *Jſeg* ku *Pfaffenhauſen*, i łączyły ſię z Jenerałem *Naiendorf* między *Appach i Abenſperg*.

Późnieyſzy rapport Jenerała *Naiendorf* oznaymuie pocieſzną, i dla granic Auſtryackich ważną te nowinę, że Jenerał *Moreau* dnia tego w południe coſnął ſpieſznie ſwą armią z *Forſt* ku *Pfaffenhofen i Rain*. Wyſłane patrole od Jenerała *Naiendorf*, aż do *Mainburg*, nieſpotkały iuż żadnego nieprzyiaciela. Ta okoliczność każe ſię ſpodziewać, że armia Francuſka cofnie ſię ze wſzyſtkich ſwych linii, oſobliwie, gdy lewe iey ſkrzydło od *München* nie było bardzo ſilne, a główny obóz od *Dunaiu* ieſt w retyradzie. Skoro Hr. *Latour* wyciągnie ſwe ſiły od *Landshut*, i będzie mógł natrzeć na nieprzyiacioł, na ten czas

Je-

Jenerał *Naiendorf*, ftòfownie do rofkazu Arcy-Xiążęcia Karola, przeprawi fię za *Dunay* pod *Ingolftadt* dla wyprzedzenia i harcowania w retyradzie będących.

Od armii Włofkiey nie doszło ieszcze nic szczególnieyszego, prócz, że z iedney ftrony nieprzyiaciel, za pomknięciem fię Feld: *Wurmfera* ku *Baffano*, pofunął fwóy oręż z przemagaiącą fiłą za *Nago i Ala*, a przy *Roveredo* ftoiącego Feld: *Dawidowicha* fpędził za *Nevis*. Z drugiey ftrony Feld: *Wurmfer* pomknął fię od *Baffano* ku *Weronie* i *Caftelnuovo*, gdzie niefpotkał żadnego nieprzyiaciela. Z tamtych więc okolic czekać trzeba na doniefienia w dalfzych fzczegułach.

Z *Frankonii* 3. *Września*. Dnia 30. Sierpnia woyfka Cefarfkie pod Arcy-Xiążęciem Karolem ftanęły w *Forchheim*; po wyiściu godziną w przódy garnizonu Francufkiego od 400. ludzi. Dwoma dniami w przódy *Bamberg* ofadzony ieszcze był 200. Francuzami, gdy nadfpodzianie wpadło do miafta do 40. Karabinierów Cefarfkich, a rofprofzywfzy trzymaiących warty przy bramach i poimawfzy kilku, uwolnili ftrzeżonych zakładników Amberge

bergſkich. Zabawiwſzy tam do 10. godziny, wyſzli nakoniec za miaſto po utracie 1. żołnierza. Nazaiutrz maſzerowała tamtędy diwizya Jenerała *Bernadotte* rowno ze dniem, a o godzinie 9. ſame korpus Jenerała *Jourdan*. Przy tey okazyi kilka domów zrabowanych zoſtało; officyer 1. wpadłſzy na Ratuſz, domagał ſię wielu rzeczy pod nayſurowſzemi groźbami i pokilkakroć z gołym pałaſzem zbliżał ſię do oſob maiſtratowych. Jednakowo miaſto uſzło wſzelkiego nieſzczęścia, i fałſzywie głoſzono, iakoby Francuzi ſpalili w nim 50. domòw, *Strulendorf* w bliſkości miaſta iednak całe prawie zoſtało w perzyne obrócone; podobny los miał ieſzcze ſpotkać i *Hallſtadt*. Dnia 29. Jenerał *Jourdan* znowu na noc powrócił do *Bamberga*, a nazaiutrz po krótkiey kanonadzie i małych utarczkach z Ceſarſkiemi, wyciągnął ztąd ſwe ſwoyſka. Społudnia o 5. godzinie Ceſarſcy weſzli do *Bamberga* i witani byli od mięſzkańców z okrzykiem radości. Francuzi cofać ſię maią ku *Fuldzie*; przez czas ſwego bawienia wybrali w kontrybucyi od mięſzkańców *Bamberga* 700,000. liwròw, nie licząc w to rekwi-

zy-

zycyi wſzelkiego rodzaiu. Lud wieyſki bardzo zniſzczony zoſtał.

Przez *Ratysbonę* dnia 29. Sierpnia maſzerowało 8. batalionów infanteryi i kilka reimentów iazdy z 24. armatami i 8. haubicami pod Jenerałem *Naiendorf* ku *Ingolſtadt* w pośiłek ſmoim. Xiąże Elektor Bawarſki roſpoczął iuż negocyacye z Francuzami o zawieſzenie oręża. Auſtryacy ſpodziewaią śię do Bawaryi 30,000. świeżego woyſka dla wzmocnienia ważnych przepraw naddunayſkich.

Z *Frankfurtu dnia* 30. *Sierpnia.* Od dwóch dni Jenerał *Jourdan* przyſyła tu ordynans za ordynanſem, albowiem armia iego coſa śię zupełnie z Frankonii. Kuryer Francuſki iadący do *Sulzbach* przeięty zoſtał od Ceſarſkich. Wczora wyſzedł tu roſkaz, aby śię nikt nieważył pod ſurowemi karami, mówić o woynie i intereſach Francuſkich. Garnizon wyprowadza ztąd ſpieſznie magazyny, i Kaſſa z kontrybucyi na 11. wozach wyprawiona iuż zoſtała do *Koblenz.* Elektorſtwo Moguńckie w rekwizycyi i kontrybucyi złożyć ma Francuzom do 16. milionów liwrów. Dnia dziśieyſzego ciągnie tędy moc wielka bagażów i wſzelkie-

kiego rodzaiu zapaſów zgromadzonych z rekwizycyi. Comoment wyglądaią ieſzcze wiele ſtatków płynących *Menem* z choremi. Jenerał *Marceau* pobiegł ſpieſznie do *Koblenz*, gdzie ma przyłożyć wſzelkich ſił do wzięcia fortecy *Ehrenbreitſtein*. Temi dniami burmiſtrzowie naſi ofiarowali ſię dobrowolnie chweſtować po mięſzkańcach, i tém ſpoſobem zebrali do 70,000. Złotych Ryńſkich na kontrybucyą Francuzom. Dziś Jenerał Cyrkułu wyżſzego Renu, Pan *Gmelin* areſztowany zoſtał od Francuzów, i papiery iego popieczętowano; ieſt bowiem podeyzrzenie, że ten korreſpondował z armią Ceſarſką. Jenerał Francuſki de *Bel* przebiegł tędy od *Würtzburga* ſpieſznie do Paryża.